

Alaturka: Eski Türk gelenek görenek töre ve hayatına uygun Doğuluca alafranga karşısı.

Arşın: Eskiden kullanılan, yaklaşık 68 santimetreye eşit olan uzunluk ölçüsü.

Asri: Çağdaş.

Aşar: Tarım ürünlerinden alınan onda bir oranındaki vergidir.

Bağnaz: Yeniliklere karşı olan kişi.

Bayındır: Gelişip güzelleşmesi, hayat şartlarının uygun duruma getirilmesi için üzerinde çalışma, bakımlı ve imar edilmiş hale getirme.

Benlik: Bir kimsenin öz varlığı, kişiliği, onu kendisi yapan şey, kendilik, şahsiyet.

Çeki: İki yüz elli kiloya eşit olan, odun, kireç vb. ağır ve kaba şeyleri tartmakta kullanılan bir ağırlık ölçüsü.

Cumhuriyet: Milletin, egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığıyla kullandığı devlet biçimi.

Darülfünun: Eskiden üniversitelere verilen isim.

Derviş: Bir tarikata girmiş, onun yasa ve törelerine bağlı kimse.

Devletçilik: Bir ülkenin kalkınmasının, gelişmesinin devlet girişimiyle, devlet eliyle olabileceğini öne süren görüş, öğretisi. Devletin, ekonomik yaşama doğrudan doğruya el attığı sisteme verilen ad.

Dinamik: Durağan olmayan.

Dirhem: 3,25 gram gelen bir ağırlık ölçüsü.

Dispanser: Veremle savaşan sağlık kuruluşları.

Dogma: Belli bir konuda ileri sürülen bir görüşün sorgulanamaz, tartışılmaz gerçek olarak kabul edilmesi.

Dogmatizm: (Sorgulanamayan düşünce) Otoritelerce ileri sürülen düşünce ve prensipleri değişmez kurallar olarak kabul eden görüş.

Ecdat: Geçmişteki büyükler, atalar.

Enstitü: Bir üniversiteye bağlı ya da bağımsız bir kuruluş olarak genellikle araştırma yapan ve kimi durumlarda öğretime de yer veren eğitim kurumu.

Erkânıharbiye: Savaş Bakanlığı.

Evkaf: Vakıf mallarını yöneten kuruluş.

Evrensel: Tüm insanlığı ilgilendiren. Dünya ölçüsünde, dünya çapında.

Halife: Hz. Muhammed'den sonra İslam dünyasının dini ve siyasi liderliğini yapan kişi.

Halkçılık: Toplumun bireyleri arasında eşitlik gözetmek, toplum içinde hiçbir kişiye, topluluğa ayrıcalık verilmesini kabul etmemek, halk denilen bireyleri tek ve eşit bir varlık tanımak, onun yararına çalışmak

Hanedan: Bir devleti yöneten soy ya da aile.

Hıfzıssıhha: Osmanlıda sağlık işlerini düzenleyen kurum.

Hilafet: Halifelik.

Hurafe: Dine sonradan girmiş yanlış inanç.

İktisat: Ekonomi, mali.

İzmir İktisat Kongresi: Milli mücadele sonrası ülkenin ekonomik politikasını belirlemek için toplanılmış kongre.

Kabine Sistemi: Yürütme gücünün başında cumhurbaşkanının bulunduğu, halkın oylarıyla seçilen başbakanın birlikte çalışacağı bakanları bizzat seçmesiyle ve cumhurbaşkanının onayıyla kurulan hükümet şekli.

Kabotaj: Denizlerde ,limanlarda ticaret yapma hakkı.

Kile: Genellikle tahıl ölçmede kullanılan belirli hacimdeki kap.

Kisve: Kılık kıyafet.

Kulaç: Gerilerek açılmış iki kolun parmak uçları arasındaki uzaklık.

Laiklik: Din ve devlet işlerinin ayrı olması durumu, devletin, vatandaşlarıyla olan ilişkilerinde inançlara göre ayırım yapmaması ve ayrıca, herhangi bir inancın, özellikle de bir toplumda egemen olan inancın, aynı toplumda azınlıkların benimsediği inançlara baskı yapmasını önlemesi

Mamur: Gelişip güzelleşmesi, hayat şartlarının uygun duruma getirilmesi için üzerinde çalışılmış olan, bakımlı.

Mazlum Millet: Sömürge altında olan milletler.

Mecelle: Osmanlı döneminde yapılan medeni kanun.

Meclis Hükümeti Sistemi: Meclisin başkanının aynı zamanda hükümetin de başkanı (başbakan) olduğu, hükümetin bakanlarının meclis içerisinde oylama ile tek tek seçilerek kurulan hükümet şekli.

Meczip: Allah aşkıyla aklını yitirmiş kimse.

Medeni Kanun: Evlenme, bosanma, ailenin işleyişi, miras ve benzeri her türlü ilişkileri düzenleyen, toplumsal hayatın düzenlenmesinde önemli rol oynayan kanundur.

Millet Mektepleri: Harf inkılabından sonra okul çağı dışına çıkmış vatandaşlara yeni alfabeyi öğretmek için açılan okul.

Millî kültür: Bir millete kimlik kazandıran, diğer milletlerle arasındaki farkı belirlemeye yarayan, tarih boyunca meydana getirilen o millete ait maddî ve manevî değerlerin uyumlu bir bütünüdür.

Misak-ı İktisadi: Ekonomik yönden yapılacak olan çalışmalarını belirlemek ve milli ekonomiyi kurmak amacıyla İzmir İktisat Kongresinde kabul edilen ekonomi programıdır.

Mizan: Terazi, ölçü, tartı.

Muasır: Çağdaş.

Müreffeh: Refah ve varlık içinde yaşayan.

Müspet: Olumlu.

Modern: Çağa uygun.

Özel Sektör: Devletten bağımsız kişilerin kendine ait kurduğu işletmeler.

Paitaht: Başkent

Patrikhane: Hristiyan Ortodoks Klisesi'nin başında olan başpapaza Patrik, idaresi altında olan Kilise Kurulu'na da Patrikhane denir.

Rejim: Bir devletin uyguladığı yönetim biçimi.

Şeriye: İslam hukukuyla ilgili.

Saban: Toprağı kazarak altüst etmeye, tarlayı ekilebilecek duruma getirmeye yarayan demir bir ucu bulunan ve çift süren hayvanlarca çekilen bir tarım aracı.

Saltanat: Babadan oğula geçen yönetim şekli, padişahlık.

Sanatoryum: Özellikle veremli hastaların iyileştirilmesi için kurulmuş sağlık kuruluşu.

Sanayi-i Nefise: 1882'de kurulmuş ve bugünkü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi adıyla eğitime devam eden sanat okuludur.

Sermaye: Bir ticaret işinin kurulması, yürütülmesi için gereken anapara ve paraya çevrilebilir malların tamamı.

Serpuş: Başlık.

Söylev: Bir topluluğa düşünceler, duygular aşlamak amacıyla söylenen uzunca coşkulu ve güzel söz, nutuk, hitabe.

Taassup: Bağnazlık.

Tarikat: Aynı dinin içine, tasavvufa dayanan ve kimi ilkelere birbirinden ayrılan Tanrıya ulaşma yollarından her biri.

Tekke: Tarikattan olanların barındıkları, ibadet ve tören yaptıkları yer.

Teşekkül: Kuruluş.

Teşviki Sanayi: 1927'de çıkarılan ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmek için devletçilik ilkesi doğrultusunda özel sektörü destekleme yasası.

Tevhid-i Tedrisat: (Eğitim-Öğretimde Birlik) 3 Mart 1924'te çıkarılan eğitim- öğretimi birleştiren yasa.

Tevhit: Allah'ın birliğine inanma, bir sayma, bir olarak bakma. Tek tanrıcılık. Birkaç şeyi bir araya getirme, birleştirme.

Üniversite Reformu: Modern tarzda yükseköğretim ihtiyacını karşılamayan Darülfünun'un yerine, bu ihtiyacı karşılayacak okulların kurulmasını amaçlayan çalışmadır.

Zaviye: Küçük tekke, ibadethane.

Zümre: Grup.